

природоохоронних заходів не може виключити можливості виникнення надзвичайних ситуацій в результаті довготривалого антропогенного впливу на оточуюче середовище, а високий ступень зносу основних фондів та господарського комплексу приводить до погіршення стану довкілля [3].

Як бачимо, в Україні існує підґрунтя й розвинені механізми реалізації екологічної політики, але вони не дієві, або реалізуються не в повній мірі та потребують адаптації до європейського законодавства і запозиченні досвіду країн, з урахуванням особливостями властивими нашої країні, в яких ефективність реалізації екологічної політики вже доведена.

Список використаних джерел:

1. Малиш Н. А. *Ефективні механізми формування державної екологічної політики : монографія / Н. А. Малиш. – К. : К.І.С., 2011. – 348 с.*
2. Нижник Н. Р. *Системний підхід в організації державного управління : навч. посібник / Н. Р. Нижник, О. А. Машиков. – К. : Вид-во УАДУ, 1998 – 160 с.*
3. Толстоухов А. В. *Екологія та влада: на шляху до нової парадигми культури // Мультиверсум. Філософський альманах. Вип. 10. – 2000. – С. 51 – 65.*

Бараненко О.В., студентка
Андрієнко В.М., д.е.н., доцент,
професор кафедри менеджменту та економічної безпеки
Черкаський національний університетімені Богдана Хмельницького

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

На даний час безпека праці є не головним напрямком розвитку як державних, так і приватних організацій. Однак ряд керівних суб'єктів господарювання уже зрозуміли всю необхідність вводити посаду спеціаліста з охорони чи безпеки праці в організаціях, кількість працівників на яких перевищує п'ятдесят осіб. Згідно з законом також допускається залучення сторонніх організацій, що спеціалізуються на послугах у галузі забезпечення безпеки праці.

На даний час залучення сторонньої організації нині починає займати визначне місце, оскільки лише грамотний фахівець з високим рівнем підготовки і великим досвідом роботи в цьому напрямку здатний розібратися у всіх нюансах забезпечення безпеки праці на підприємстві. Таким чином, безпека праці стала однією із сучасних сфер бізнесу. Нажаль, не кожен керівник може дозволити собі тримати у своєму штаті співробітника, що займається проблемами безпеки праці, а невиконання встановлених законом норм може призвести до різни видів відповідальності. Тому першочергову роль у організації та функціонуванні сучасних систем безпеки праці на підприємствах України повинні відігравати юридично-правові норми, а не приватні структури, метою діяльності яких є отримання прибутку будь-якою ціною.

Взагалі під безпекою праці розуміють стан умов праці, за яких виключається вплив небезпечних і шкідливих виробничих факторів на працівників. Відповідно, стан безпеки праці – це такий стан, коли не існує

небезпеки нещасного випадку, здатного вчинити шкоду життю і здоров'ю персоналу суб'єкта господарювання. Рівень безпеки може змінюватися із плином часу, оскільки і рівень ризику може змінюватися у залежності від об'єктивних обставин та суб'єктивних вчинків людей. Тому слід час від часу перевіряти рівень безпеки праці методом візуального чи інструментального контролю. Після закінчення перевірки потрібно розробляти заходи, виконання яких здатне покращити умови та стан забезпечення охорони праці.

Деякі українські вчені наголошують, що безпека праці – це стан діяльності, при якому з визначеною ймовірністю виключаються потенційні небезпеки, що впливають на життя та здоров'я людини. Безпеку розуміють як комплексну систему заходів щодо захисту людини і середовища її трудової діяльності від небезпек, сформованих конкретно її діяльністю. Чим складнішим є вид діяльності, тим більше елементів повинна включати комплексна система захисту. Комплексну систему в умовах виробництва повинні формувати такі заходи захисту: економічні, технічні, лікувально-профілактичні, правові, організаційні, санітарно-гігієнічні [2].

В багатьох країнах Європи поняття «безпека праці» є тотожним до поняття «охорона здоров'я». Під охороною здоров'я розуміється комплекс заходів які сприяють охороні праці та медичній допомозі з метою запобігання шкоди для здоров'я працівника, пристосування роботи до здібностей працівника, а також покращення фізичного, душевного і соціального стану працівника. У свою чергу під безпекою праці розуміється система заходів з організації праці та технічних засобів для досягнення такого стану робочого середовища, яке дозволить працівнику виконувати роботу, не піддаючи своє здоров'я на небезпеці [1].

В Україні документом, що регулює питання організації та контролю стану безпеки праці є Система стандартів безпеки праці.

Провідну роль у побудові сучасних систем безпеки праці відіграє держава через систему органів та організацій, що контролюють та координують стан охорони праці у різних сферах економічного життя. Міжнародна практика та досвід інших країн засвідчують, що провідне місце у механізмі розробки і реалізації державної політики у сфері охорони праці належить національним інспекціям праці. Необхідність змінювати системи державного управління безпекою в сфері праці, серед усього іншого, зумовлена і тим, що нині надзвичайно незадовільною залишається економічна ситуація у країні; низький рівень життя і постійна загроза безробіття примушують українців до роботи в умовах підвищеного ризику, спонукають до фактичного ігнорування правил.

На державному рівні вдосконалюють і реалізують заходи, спрямовані на формування цілісної системи державного управління охороною праці, організовується контроль за виконанням відповідних законодавчих і нормативних актів, координується діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади у цій сфері, ініціюється розробка конкретних програм у галузі безпеки та гігієни праці, відбувається нагляд за їх виконанням.

Список використаних джерел:

1. Поради і рекомендації з безпеки праці [Електронний ресурс] / Європейський фонд інтеграції громадян третього світу. – Режим доступу : www.vigilfuoco.it/asp/download_file.aspx?id.
2. Горностай О.Б., Мірус О.Л. Високий рівень культури безпеки праці як фактор зменшення виробничого травматизму / О.Б.Горностай, О.Л.Мірус// Вісник ЛДУ БЖД. – 2010. - № 4. – С.100-105.

Бибик А.М., магістрант,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького,
Шульга В.І., к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства,
ПВНЗ «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту»

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Проблеми фінансової безпеки підприємств займають одне з перших місць на сучасному етапі розвитку теорії і практики фінансового менеджменту. Актуальною проблемою розвитку економіки України є формування методики державного нагляду над показниками рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання, що дозволяє на базі розширеного відтворювального процесу виділити об'єктивні чинники і критерії зростання дохідних джерел і валового внутрішнього продукту, що матиме позитивний вплив на стан фінансової безпеки країни, зокрема, на її бюджетну складову. Процес розвитку консолідації фінансового капіталу на основі застосування відтворювальних інструментів, які необхідні для росту рівня доходів підприємств і консолідованого бюджету, обумовлюють необхідність державного регулювання фінансової безпеки суб'єктів господарювання у процесі забезпечення фінансової безпеки України.

В даний час для економічної ситуації у країні характерні фінансова нестійкість функціонування підприємств, невисокий рівень рентабельності оборотних активів, брак власних фінансових ресурсів, велика частка збиткових підприємств, які в комплексі ініціюють зниження фінансової безпеки країни в цілому.

Зазначена тенденція визначена в основному низьким рівнем рентабельності, високим ступенем зносу основних фондів, недостатньою кількістю та якістю вітчизняних інноваційних розробок, нераціональним використанням ресурсів, зниженням частки виробництва конкурентної продукції, наявністю тіньового сектора економіки і прискоренням інфляції. Зростаюча роль міжнародної конкуренції визначає нові вимоги до якості товарів, розширення їх пропозиції та асортименту, спрямованих на забезпечення постійного припливу фінансових ресурсів.

Питання забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання розглядаються у наукових працях Зачосової Н. В. [1], Ляшенко О. М. [2],